

Sygn. akt III RC 349/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 października 2016 r.

Sąd Rejonowy w Głogowie Wydział III Rodzinny i Nieletnich

w następującym w składzie

Przewodniczący SSR Katarzyna Dąbrówny

Ławnicy

Protokolant st. sekr. sądowy Ewelina Frątczak

na rozprawie **dnia** 17 października 2016 r. **w G.**

sprawyz powództwa B. M.

przeciwko U. Ł. i W. Ł.

o ustanowienie rozdzielności majątkowej

powództwo oddała.

Sygn. akt III RC 349/15

UZASADNIENIE

Powód B. M. w pozwie z dnia 11 maja 2015 r. (data stempla pocztowego) domagał się ustanowienia rozdzielności majątkowej małżeńskiej od dnia wytoczenia powództwa pomiędzy pozwanymi W. Ł. i U. Ł..

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że B. M. jest wierzycielem pozwanego W. Ł.. Powód jest przedsiębiorcą prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą Tartak (...), zaś pozwany prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą Stolarstwo Ogólne produkcja wyrobów gotowych sprzedaż (...).

W ramach prowadzonej działalności gospodarczej powód współpracował z pozwanym, przy czym ten ostatni nie uregulował wszystkich zobowiązań zaciągniętych u powoda wobec czego w dniu 21 listopada 2012 r. wniósł do Sądu Rejonowego w Lesznie pozew o zapłatę. Sąd Rejonowy w Lesznie w dniu 4 grudnia 2012 r. wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym. Powód podniósł, że na podstawie w/w nakazu zapłaty zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 31 stycznia 2013 r. złożył on wniosek do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Głogowie R. K. o wszczęcie postępowania egzekucyjnego.

Strona powodowa zarzuciła bowiem, że aktualnie nie może wyegzekwować swojego świadczenia. Pozwany posiada także szereg innych zobowiązań w tym wobec wierzycieli uprzywilejowanych. Jedynym składnikiem majątku dłużnika, do którego strona powodowa może skierować egzekucję są następujące nieruchomości: nieruchomość położona w miejscowości R. nr **264/2**, wspólnota siedliskowa zabudowana - dla której prowadzona jest księga wieczysta o numerze (...); nieruchomość bez zabudowań nr **265/1** położona w R. - dla której prowadzona jest księga wieczysta o numerze (...); nieruchomość w postaci działki budowlanej położona w R. nr **373/5** - dla której prowadzona jest księga wieczysta o numerze (...); nieruchomość w postaci działki zabudowanej nr (...) położona w R. dla której prowadzona jest księga wieczysta o numerze (...). Jednakże przedmiotowe nieruchomości wchodzą w skład majątku wspólnego W. Ł. i U. Ł.. Podniesiono, że strona powodowa nie może uzyskać tytułu wykonawczego z klauzulą wykonalności

przeciwko małżonce dłużnika albowiem nie wyraziła ona zgody na zaciągnięcie przez pozwanego zobowiązań wobec powoda.

Pozwani wnieśli o oddalenie powództwa.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwani W. Ł. i U. Ł. od 31 stycznia 1981r. pozostają w związku małżeńskim. Nie zawierali oni umów majątkowych małżeńskich. Nie toczy się między nimi postępowanie o rozwód ani o separację.

dowód: - odpis skrócony aktu małżeństwa – k. 107 akt,

- wyjaśnienia pozwanego W. Ł. – k. 143 akt, k. 186 v. akt,

- wyjaśnienia pozwanej U. Ł. – k. 143 akt, k. 161 v. akt, k. 186 v. akt.

Powód B. M. jest wierzycielem pozwanego W. Ł. na podstawie nakazu zapłaty Sądu Rejonowego w Lesznie w sprawie o sygn. akt V GNc 2404/12/2 z dnia 4 grudnia 2012 r., zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 31 stycznia 2013 r.

Nakazem zapłaty z dnia 4 grudnia 2012 r. w sprawie o sygn. akt V GNc 2404/12/2 Sąd Rejonowy w Lesznie zasądził od pozwanego W. Ł. na rzecz powoda kwotę 66.265,07 zł wraz z odsetkami ustawowymi oraz kwotę 829,00 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych i kwotę 3.617,00 zł z tytułu kosztów zastępstwa procesowego. Postanowieniem z dnia 31 stycznia 2013 r. została nadana klauzula wykonalności przedmiotowemu nakazowi zapłaty.

dowód: - nakaz zapłaty Sądu Rejonowego w Lesznie z dnia 04.12.2012 r. w sprawie o

sygn. akt V GNc 2404/12/2 – k. 15-16 akt,

- postanowienie Sądu Rejonowego w Lesznie z dnia 31.01.2013 r. – k. 17 akt

Na podstawie uzyskanego tytułu wykonawczego powód wystąpił do komornika z wnioskiem o wszczęcie egzekucji przeciwko pozwanemu W. Ł..

W toku prowadzonego postępowania egzekucyjnego Komornik Sądowy dokonał zajęcia rachunków bankowych dłużnika i przysługujących mu wierzytelności. Nadto komornik sądowy w trakcie czynności terenowych dokonał zajęcia ruchomości stanowiących własność dłużnika.

Zajęte przez komornika ruchomości zostały częściowo sprzedane w drodze II licytacji. Pozostałe ruchomości powód przejął na własność. Skuteczne okazało się również zajęcie wierzytelności.

W toku postępowania egzekucyjnego wystąpił zbieg egzekucji co do majątku dłużnika, wobec czego postanowieniem Sądu Rejonowego w Głogowie z dnia 10 lutego 2014 r. do dalszego łącznego prowadzenia postępowania egzekucyjnego wyznaczony został Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Głogowie R. K., postępowanie egzekucyjne prowadzone jest pod sygn. akt KM 168/13.

Egzekucja skierowana między innymi do majątku ruchomego, rachunku bankowego, wierzytelności a także do wynagrodzenia za pracę aktualnie jest bezskuteczna.

Pozwany W. Ł. posiada szereg innych zobowiązań w tym również wobec wierzycieli uprzywilejowanych, tj. Burmistrza i Wójta Gminy R., ZUS-u z tytułu nieopłaconych składek za pozwanego i jego pracowników.

Pozwany W. Ł. ma 59 lat. Prowadzi działalność gospodarczą w zakresie stolarstwa. Obecnie nikogo nie zatrudnia. Po licytacji jego hali produkcyjnej i maszyn, osiągał niskie dochody z tytułu prowadzonej działalności. Aktualnie pracuje za granicą. Posiada zadłużenia wobec ZUS, nie ma oszczędności.

Pozwana U. Ł. ma 58 lat. Jest zatrudniona w charakterze księgowej za wynagrodzeniem około 3.000,00 zł netto miesięcznie.

Pozwani prowadzą wspólne gospodarstwo domowe.

Zadłużenie pozwanego na rzecz powoda na dzień 17 października 2016 r. wynosiło 77.405,07 zł plus 13.017,65 zł z tytułu odsetek.

dowód: - akta egzekucyjne KM 168/13,

- postanowienie Sądu Rejonowego w Głogowie z dnia 10.02.2014 r. w sprawie

o sygn. akt I Co 1755/13 - k. 18-19 akt,

- pismo Komornika z dnia 28.10.2014 r. – k. 22 akt,

- zawiadomienie o wszczęciu egzekucji z nieruchomości i wezwanie do zapłaty długu z dnia 12.11.2014 r. – k. 23 i k. 28 akt,

- protokoły sprzedaży ruchomości z dnia 20.11.2014 r. – k. 44 – 51 akt,

- postanowienia Komornika Sądowego przy SR w Głogowie z dnia 29.12.2014 r. – k. 52-53 akt,

- zeznanie świadka R. K. – k. 207 v. akt,

- wyjaśnienia pozwanego W. Ł. – k. 143 akt, k. 186 v. akt

- wyjaśnienia pozwanej U. Ł. – k. 143 akt, k. 161 v. akt, k. 186 v. akt.

Pozwani są właścicielami na zasadach współwłasności ustawowej majątkowej małżeńskiej nieruchomości gruntowej zabudowanej, o nr **265/8** położonej w miejscowości R. o powierzchni 0,0223ha dla, której prowadzona jest księga wieczysta o numerze (...). Wysokość obciążenia hipotecznego ciężącego na tej nieruchomości wynosi 39054,48 zł.

dowód: - wydruk elektroniczny księgi wieczystej – k. 55-59 akt.

Ponadto pozwani są także właścicielami na zasadach współwłasności ustawowej majątkowej małżeńskiej nieruchomości gruntowej w postaci działki budowlanej, o nr **373/5** położonej w miejscowości R. o powierzchni 0,0090 ha dla, której prowadzona jest księga wieczysta o numerze (...). Wysokość obciążenia hipotecznego ciężącego na tej nieruchomości wynosi 25.216,34 zł.

dowód: - wydruk elektroniczny księgi wieczystej – k. 61-65 akt.

U. i W. Ł. są także właścicielami na zasadach współwłasności ustawowej majątkowej małżeńskiej nieruchomości gruntowej bez zabudowań, o nr **265/1** położonej w miejscowości R. o powierzchni 0,0900 ha dla, której prowadzona jest księga wieczysta o numerze (...). Wysokość obciążenia hipotecznego ciężącego na tej nieruchomości wynosi łącznie 108.982,91 zł.

dowód: - wydruk elektroniczny księgi wieczystej – k. 67-71 akt.

Pozwani są właścicielami na zasadach współwłasności ustawowej majątkowej małżeńskiej nieruchomości gruntowej w postaci wspólnoty siedliskowej zabudowanej, o nr **264/2** położonej w miejscowości R. o powierzchni 0,0223ha dla, której prowadzona jest księga wieczysta o numerze (...). Wysokość obciążenia hipotecznego ciężącego na tej nieruchomości wynosi łącznie 285.339,55 zł.

dowód: - wydruk elektroniczny księgi wieczystej – k. 73-77 akt.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Przedmiotem rozpoznania Sądu w niniejszej sprawie była kwestia zasadności roszczenia o ustanowienie rozdzielnosci majątkowej. Podstawą powództwa wniesionego przez powoda było twierdzenie, że prowadzone postępowanie egzekucyjne, między innymi z rachunku bankowego, wynagrodzenia za pracę i dochodów osiągniętych przez pozwanego W. Ł. z tytułu działalności gospodarczej, nie doprowadzi do zaspokojenia strony powodowej i pozostaje bezskuteczne. Powód nie może otrzymać tytułu wykonawczego z klauzulą wykonalności przeciwko pozwanej U. Ł., bowiem czynności prawnych, na podstawie której wydano nakazy zapłaty, dokonał wyłącznie pozwany. Z uwagi na powyższe strona powodowa wniosła o ustanowienie rozdzielnosci majątkowej między Przepis art. 52 § 1 a Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego stanowi, że ustanowienia przez Sąd rozdzielnosci majątkowej może żądać także wierzyciel jednego z małżonków, jeżeli uprawdopodobni, że zaspokojenie wierzytelności stwierdzonej tytułem wykonawczym wymaga dokonania podziału majątku wspólnego małżonków. Z przytoczonego przepisu wynika, że dla uwzględnienia wytoczonego przez wierzyciela powództwa o ustanowienie rozdzielnosci majątkowej konieczne jest spełnienie dwóch przesłanek:

- wykazania istnienia stwierdzonej tytułem wykonawczym wierzytelności w stosunku do jednego z małżonków
- oraz uprawdopodobnienia, że zaspokojenie tej wierzytelności wymaga dokonania podziału majątku wspólnego małżonków.

Niewątpliwie w tej sprawie strona powodowa spełniła pierwszą z wyżej wymienionych przesłanek przedkładając tytuł wykonawczy w postaci nakazu zapłaty, który stanowi podstawę do prowadzenia egzekucji przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Głogowie R. K. postępowania egzekucyjnego w sprawie pod sygn. akt KM 168/13. Powód wykazał zatem, że posiada stwierdzoną tytułem wykonawczym wierzytelność w stosunku do pozwanego W. Ł.. W ocenie Sądu W. M. nie spełnił natomiast drugiej z przesłanek, to jest nie uprawdopodobnił, że zaspokojenie przysługującego mu w stosunku do pozwanego wierzytelności wymaga dokonania podziału majątku wspólnego małżonków w zakresie ich wspólnych nieruchomości położonych w miejscowości R.. Zaspokojenie wierzytelności przysługującej od jego z małżonków wymaga dokonania podziału majątku wspólnego wówczas, gdy nie ma możliwości zaspokojenia tej wierzytelności z majątku osobistego dłużnika i składników majątku wspólnego małżonków wymienionych w art. 41 § 2 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego oraz, gdy brak jest podstaw do poszukiwania zaspokojenia z majątku wspólnego małżonków, to znaczy w sytuacji, kiedy brak jest podstaw do nadania klauzuli wykonalności przeciwko małżonkowi dłużnika z ograniczeniem jego odpowiedzialności do majątku objętego wspólnością majątkową. Natomiast będzie możliwe zaspokojenie z udziału w majątku wspólnym małżonków, który w wyniku podziału przypadnie temu z małżonków, który jest dłużnikiem. Zauważyć należy, że za pomocą dowodu z akt egzekucyjnych KM 168/13 powód uprawdopodobniła, że w chwili obecnej nie jest możliwe zaspokojenie jego wierzytelności w ramach dotychczas prowadzonej egzekucji, to jest egzekucji, która nie była skierowana do nieruchomości. Aby mogła być prowadzona egzekucja do nieruchomości wspólnej pozwanych, wierzyciel musiałby bądź dysponować postanowieniem w zakresie nadania klauzuli wykonalności przeciwko małżonce dłużnika, co w realiach niniejszej sprawy uznać należy, za wykluczone, jako, że zobowiązanie w stosunku do powoda zostało zaciągnięte wyłącznie przez pozwanego W. Ł., na co pozwana nie wyraziła zgody. Jednakże zdaniem Sądu celem powództwa z art. 52 § 1a Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego ma być uzyskanie przez wierzyciela możliwości zaspokojenia jego wierzytelności. Powództwo może być uwzględnione tylko wówczas, jeśli

wierzyciel uprawdopodobni, że w wyniku podziału majątku wspólnego dłużnika, i jego małżonka, nastąpi chociażby częściowe zaspokojenie jego wierzytelności. Instytucja z art. 52§ 1a Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, jako ingerująca w wolność i swobodę małżonków powinna być stosowana z dużą ostrożnością, a zawarte w tym przepisie przesłanki należy interpretować ściśle, a nie rozszerzająco. W szczególności nie można dopuścić do sytuacji, w której powództwo zostanie wniesione nie w celu zaspokojenia należności wierzyciela, tylko w celu przymuszenia dłużnika, bądź też dłużnika, też małżonków do zaspokojenia wierzytelności wierzyciela. Mając powyższe na uwadze należy wskazać, iż w okolicznościach niniejszej sprawy rzeczą powoda było uprawdopodobnienie, że dla zaspokojenia jego wierzytelności wymagany jest podział majątku wspólnego pozwanych obejmujący ich wspólne nieruchomości położone w R.. Bezspornym jest, że jedna z nieruchomości (tj. działka o nr (...)) stanowi zabudowaną działkę, na której posadowiony jest dom, w którym pozwani mieszkają stanowiąc rodzinę. Gdyby w wyniku podziału majątku wspólnego własność wszystkich nieruchomości została przyznana pozwanemu, wierzycielowi hipotecznemu przysługiwałoby pierwszeństwo zaspokojenia się z nieruchomości przez przed dłużnikami osobistymi pozwanego, czyli przed stroną powodową. Gdyby natomiast w wyniku podziału majątku wspólnego własność tej nieruchomości została przyznana pozwanej, a pozwanemu zostałaby zasądzona spłata, należy pamiętać, że istniejące obciążenie nieruchomości hipoteką będzie determinować wysokość spłaty. Obciążenie to zmienia, bowiem rzeczywistą wartość nieruchomości. Wartość obciążenia Sąd odliczy zarówno przy ustalaniu wartości nieruchomości, jak przy zaliczaniu wartości przyznanej małżonkowi nieruchomości na poczet przysługującego mu udziału w majątku wspólnym. W związku z tym, że w sytuacji, kiedy na wspólnych nieruchomościach ustanowione są hipoteki na zabezpieczenie wierzytelności przysługującej wobec pozwanego Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych i kwota tych obciążeń wynosi odpowiednio: dla działki o nr (...) - 39.054,48 zł; dla działki o nr (...) - 25.216,34 zł; dla działki o nr (...) -108.982,91 zł, zaś dla działki o nr (...) -285.339,55 zł, wówczas kiedy doszłoby nawet do podziału majątku wspólnego, wartość tych nieruchomości w sytuacji, kiedy zostałyby przyznane pozwanemu i wskutek tego możliwe byłoby prowadzenie egzekucji w całości do tych nieruchomości, to powód, jako wierzyciel znajdujący się w dalszej kolejności zaspokojenia, z uwagi na przepis z art. 1025 k.p.c., nie uzyskałby prawdopodobnie zaspokojenia nawet w części swojej wierzytelności.

Z tych względów w ocenie Sądu wytoczone powództwo uznać należy za nieuzasadnione, gdyż nie została uprawdopodobniona przesłanka, że w wyniku podziału majątku w chociażby w jakiejś części wierzytelność B. M. mogłaby ulec zaspokojeniu.

Podobne stanowisko w analogicznej sprawie zajął Sąd Okręgowy w Legnicy w sprawie o sygn. akt II Ca 688/5.

W świetle powyższych rozważań na podstawie wskazanych wyżej przepisów, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.